

Liczba Milnora liniowych deformacji o zadanym rzędzie

Aleksandra Zakrzewska

Wydział Matematyki i Informatyki UŁ

XLVI konferencja i Warsztaty "Geometria Analityczna i
Algebraiczna"
Styczeń 2026

Niech $f_0 : (\mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ będzie **osobliwością izolowaną**.

Niech $f_0 : (\mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ będzie **osobliwością izolowaną**.

Definicja

Deformacją osobliwości f_0 nazywamy kulek funkcji holomorficznej $f = f(s, z) : (\mathbb{C} \times \mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ taki, że

- 1 $f(0, z) = f_0(z),$
- 2 $f(s, 0) = 0.$

Niech $f_0 : (\mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ będzie **osobliwością izolowaną**.

Definicja

Deformacją osobliwości f_0 nazywamy kulek funkcji holomorficznej $f = f(s, z) : (\mathbb{C} \times \mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ taki, że

- 1 $f(0, z) = f_0(z)$,
- 2 $f(s, 0) = 0$.

Deformacje $f(s, z)$ osobliwości f_0 traktujemy jako rodzinę (f_s) funkcji, $f_s(z) := f(s, z)$.

Niech $f_0 : (\mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ będzie **osobliwością izolowaną**.

Definicja

Deformacją osobliwości f_0 nazywamy kulek funkcji holomorficznej $f = f(s, z) : (\mathbb{C} \times \mathbb{C}^2, 0) \rightarrow (\mathbb{C}, 0)$ taki, że

- 1 $f(0, z) = f_0(z)$,
- 2 $f(s, 0) = 0$.

Deformacje $f(s, z)$ osobliwości f_0 traktujemy jako rodzinę (f_s) funkcji, $f_s(z) := f(s, z)$. Deformację postaci $f_s = f_0 + sg$ nazywamy **deformacją liniową**.

Definicja

Ponieważ f_0 jest izolowaną osobliwością, f_s ma tylko izolowane osobliwości blisko 0, dla wystarczająco małych s . Zatem dla wystarczająco małych s możemy zdefiniować liczbę μ_s

$$\mu_s := \mu(f_s) = \dim_{\mathbb{C}} \mathcal{O}_2 / (\nabla f_s),$$

*zwaną **liczbą Milnora** f_s , gdzie $\mathcal{O}_2$ jest pierścieniem kielków funkcji holomorficznych określonych w otoczeniu 0, natomiast (∇f_s) jest ideałem w $\mathcal{O}_2$ generowanym przez ∇f_s .*

Problem

Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje?

Skok liczby Milnora

Ponieważ liczba Milnora jest półciągła z góry w topologii Zariskiego w rodzinie osobliwości, zatem istnieje otoczenie S punktu 0 takie, że

- 1 $\mu_s = \text{const.}$ dla $s \in S \setminus \{0\}$,
- 2 $\mu_0 \geq \mu_s$ dla $s \in S$.

Ponieważ liczba Milnora jest półciągła z góry w topologii Zariskiego w rodzinie osobliwości, zatem istnieje otoczenie S punktu 0 takie, że

- 1 $\mu_s = \text{const.}$ dla $s \in S \setminus \{0\}$,
- 2 $\mu_0 \geq \mu_s$ dla $s \in S$.

Definicja

Stałą różnicę $\mu_0 - \mu_s$ (dla $s \in S \setminus \{0\}$) nazywamy **skokiem liczby Milnora deformacji** (f_s) i oznaczamy $\lambda((f_s))$.

Najmniejsza niezerowa wartość wśród skoków deformacji osobliwości f_0 nazywana jest **skokiem liczby Milnora** f_0 i oznaczana $\lambda(f_0)$.

- Dodatkowe warunki na f_0
  - Gusein-Zade: pokazał, że jeśli f_0 jest nierozkładalna to $\lambda(f_0) = 1$
  - Brzostowski, Krasieński, Walewska: badali liczby Milnora osobliwości jednorodnych, w szczególności pokazali, że jeśli $f_0^n(x, y) := x^n + y^n$, to $\lambda(f_0^n) = \left[\frac{n}{2}\right]$

Fakty dotyczące liczb Milnora i ich skoków

- Dodatkowe warunki na f_0 i na rodzinę (f_s)
  - Walewska: wykazała, że w rodzinie deformacji niezdegenerowanych $\lambda^{nd}(f_0^n) = n - 1$
  - Walewska badała liczby Milnora dla osobliwości niezdegenerowanych i dogodnych w szczególności dla osobliwości quasi-jednorodnych w rodzinie deformacji niezdegenerowanych
  - pokazałam, że dla osobliwości jednorodnych i deformacji liniowych $\lambda^{lin}(f_0) = n - 2$
  - uogólniłam fakt w przypadku, gdy f_0 jest osobliwością quasi-jednorodną $f_0(x, y) = x^k y^l (x^p + \dots + y^q)$, to

$$\lambda^{lin}(f_0) = \begin{cases} 1 & , p = q, k + l + p = 2 \\ k + l + p - 2 & , p = q, k + l + p > 2 \\ 1 & , p \neq q, p \mid q, p + k \leq 2 \\ p + k - 1 & , p \neq q, p \mid q, p + k > 2 \\ NWD(p, q) & , p \nmid q \end{cases}$$

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości jednorodnej f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości jednorodnej f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?

Problem powstał przy dowodzie pełnej charakteryzacji osobliwości o skoku liniowym 1.

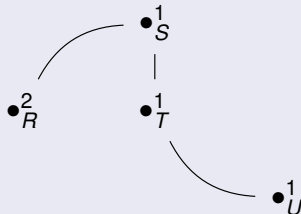
Diagramy Enriquesa

Do badania deformacji liniowych używane są **diagramy Enriquesa** oraz rezultat M. Alberich-Carraminñany i J. Roé.

Diagramy Enriquesa

Do badania deformacji liniowych używane są **diagramy Enriquesa** oraz rezultat M. Alberich-Carraminñany i J. Roé.

Dowolnej osobliwości można przypisać jej diagram Enriquesa D , który reprezentuje proces rozwiązywania osobliwości. Jest to skończony graf z dwoma rodzajami krawędzi i z wyróżnionym korzeniem R . Dodatkowo każdemu wierzchołkowi możemy przypisać liczbę $\nu(P)$, która reprezentuje rząd kolejnych transformat właściwych f_0 w P .

Rysunek: Osobliwość $x^2 - y^3 = 0$

M. Alberich-Carramiñana i J. Roé w ich pracy ([1]):

- podali warunek konieczny i wystarczający, aby dwa diagramy reprezentowały dwie osobliwości takie, że jedna jest liniową deformacją drugiej,
- warunek ten jest w formie relacji między diagramami; jest to numeryczny warunek możliwy do sprawdzenia dla dowolnych dwóch diagramów.

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości jednorodnej f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?

Problem

- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?
- Dla zadanej osobliwości jednorodnej f_0 jakie liczby Milnora mogą osiągać jej deformacje liniowe o zadanym rzędzie?

Problem powstał przy dowodzie pełnej charakteryzacji osobliwości o skoku liniowym 1.

Osobliwości o skoku liczby Milnora równym 1

Gusein-Zade ([4]) udowodnił, że jeśli dla osobliwości f_0 istnieje maksymalny dywizor wyjątkowy, który nie przecina więcej niż trzy składowe obrazu totalnego krzywej $f_0 = 0$, wtedy $\lambda(f_0) = 1$.

Twierdzenie (Gusein-Zade)

Niech $f_0 : \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}$ będzie osobliwością, a (D, ν) jej diagramem minimalnym. Jeśli jeden z poniższych warunków zachodzi

- 1 diagram D zawiera tylko korzeń o wadze 2,*
- 2 istnieje liść $P \in D$ taki, że P jest satelitarny o wadze 1,*
- 3 istnieje liść $P \in D$ taki, że P jest swobodny o wadze 2,*

to $\lambda(f_0) = \lambda^{\text{lin}}(f_0) = 1$.

Dodatkowy warunek dla skoku liczby Milnora równym 1

Twierdzenie

Niech $f_0 : \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}$ będzie osobliwością, a (D, ν) jej diagramem minimalnym. Jeśli jeden z poniższych warunków zachodzi

- 4 istnieją $P_1, \dots, P_k \in D$ ($k \geq 2$) takie, że P_1 jest korzeniem, $P_i \rightarrow P_{i-1}$ dla $i = 2, \dots, k$, P_2 jest jedynym wierzchołkiem bliskim do P_1 , P_k jest jedynym wierzchołkiem bliskim do P_{k-1} i $\nu(P_k) = \nu(P_1) - 2$, $\nu(P_i) = \nu(P_1) - 1$ dla $i = 2, \dots, k - 1$ wtedy $k > 2$.

Dodatkowy warunek dla skoku liczby Milnora równym 1

Twierdzenie

5 *istnieją $P_0, P_1, \dots, P_k \in D$ ($k \geq 2$) takie, że P_1 jest swobodny, $P_1, \dots, P_k \rightarrow P_0$, $P_i \rightarrow P_{i-1}$ dla $i = 2, \dots, k$, P_2 jest jedynym wierzchołkiem bliskim do P_1 , P_k jest jedynym wierzchołkiem bliskim do P_{k-1} i $\nu(P_k) = \nu(P_1) - 2$, $\nu(P_i) = \nu(P_1) - 1$ dla $i = 2, \dots, k - 1$ wtedy $k > 2$.
wtedy $\lambda(f_0) = \lambda^{lin}(f_0) = 1$.*

Twierdzenie

Niech $f_0 : \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}$ będzie osobliwością a (D, ν) jej diagramem minimalnym. $\lambda^{\text{lin}}(f_0) = 1$ wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi jeden z warunków (1) – (5).

Twierdzenie

Niech $f_0 : \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}$ będzie osobliwością a (D, ν) jej diagramem minimalnym. $\lambda^{\text{lin}}(f_0) = 1$ wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi jeden z warunków (1) – (5).

- $\Leftarrow$ - udowodnione.

Twierdzenie

Niech $f_0 : \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}$ będzie osobliwością a (D, ν) jej diagramem minimalnym. $\lambda^{\text{lin}}(f_0) = 1$ wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi jeden z warunków (1) – (5).

- $\Leftarrow$ - udowodnione.
- $\Rightarrow$ - w trakcie dowodu (wspólna praca z TK).

Twierdzenie

Niech $f_0 : \mathbb{C}^2 \rightarrow \mathbb{C}$ będzie osobliwością a (D, ν) jej diagramem minimalnym. $\lambda^{\text{lin}}(f_0) = 1$ wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi jeden z warunków (1) – (5).

- $\Leftarrow$ - udowodnione.
- $\Rightarrow$ - w trakcie dowodu (wspólna praca z TK).
- Problem: Jeśli mamy osobliwość jednorodną rzędu n i jej liniową deformację rzędu $j < n$, czy możemy znaleźć oszacowanie ostre liczby Milnora tej deformacji?

Twierdzenie (???)

Dla dowolnej semi-jednorodnej osobliwości f_0 stopnia n i jej liniowej deformacji f_s rzędu $j \geq 2$ mamy, że

$$\mu(f_s) \leq (n - 2)j + 1.$$

Ponadto istnieje deformacja f_s rzędu j taka, że
$$\mu(f) = (n - 2)j + 1.$$

Twierdzenie (doktorat)

Dla dowolnej semi-jednorodnej osobliwości f_0 stopnia $n \geq 3$ i jej liniowej deformacji f_s mamy:

$$\mu(f_s) \leq (n-1)^2 - (n-2) = (n-2)(n-1) + 1.$$

Wniosek

Istnieje deformacja f_s taka, że $\mu(f_s) = (n-2)(n-1) + 1$ i jest ona rzędu $n-1$.

Weryfikacja empiryczna

Dla każdego $n \leq 10$ maksymalna wartość μ zgadza się z formułą $(n-2)j+1$, i istnieje diagram maksymalizujący.

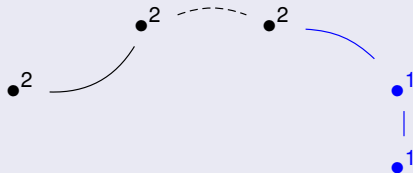
n	j	liczba lin. deformacji	$(n-2)j+1$	liczba def. o max. μ
3	2	3	3	1
4	3	5	7	1
4	2	5	5	1
5	4	10	13	2
5	3	9	10	1
5	2	7	7	1
6	5	16	21	2
6	4	25	17	2
6	3	15	13	1
6	2	9	9	1
7	6	28	31	4
7	5	47	26	2
7	4	52	21	2
7	3	21	16	1
7	2	11	11	1
8	7	45	43	4
8	6	107	37	4
8	5	118	31	2

n	j	liczba lin. deformacji	$(n-2)j+1$	liczba def. o max. μ
8	4	93	25	3
8	3	29	19	1
8	2	13	13	1
9	8	73	57	6
9	7	203	50	4
9	6	325	43	4
9	5	226	36	2
9	4	150	29	3
9	3	37	22	1
9	2	15	15	1
10	9	113	73	7
10	8	418	65	6
10	7	758	57	4
10	6	779	49	5
10	5	409	41	3
10	4	227	33	3
10	3	47	25	1
10	2	17	17	1

Szkic dowodu indukcyjnego względem j

Krok początkowy

Niech (E, ν) będzie diagramem Enriquesa deformacji liniowej rzędu $j = 2$.

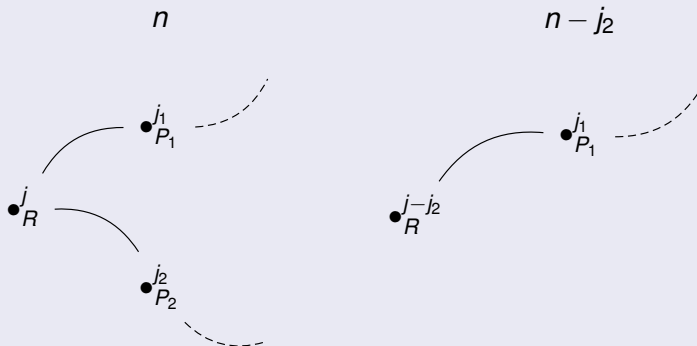

Wówczas ponieważ jest to diagram liniowej deformacji to
 $2k \leq n + k - 1$ (lub $4k + 2 \leq 2n + 2k - 1$), stąd
 $\mu((E, \nu)) = 2k + 1 - 2 \leq 2(n - 1) - 1 = (n - 2)2 + 1$ (lub
 $\mu((E, \nu)) = 2k + 1 - 1 \leq 2n - 3 = (n - 2)2 + 1$).

Szkic dowodu indukcyjnego względem j

Przypadek 1

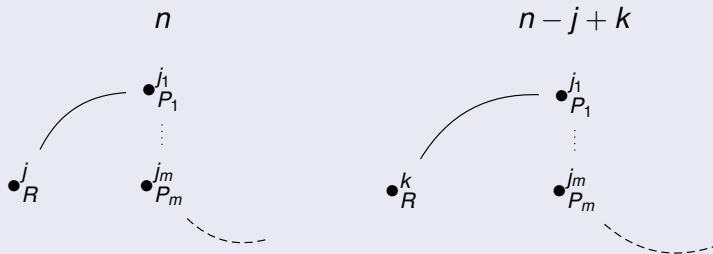
Niech (E, ν) będzie diagramem Enriquesa deformacji liniowej rzędu j oraz w E istnieją minimum dwa wierzchołki za R .

Szkic dowodu indukcyjnego względem j

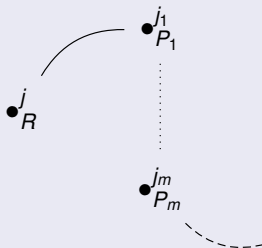
Przypadek 2

Niech (E, ν) będzie diagramem Enriquesa deformacji liniowej rzędu j oraz w E mamy $\sum_{i=1}^n \nu(P_i) =: k < j$.

Przypadek 3

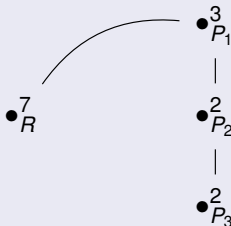
Problem, gdy $\sum_{i=1}^n \nu(P_i) = j$ – "trudny diagram".

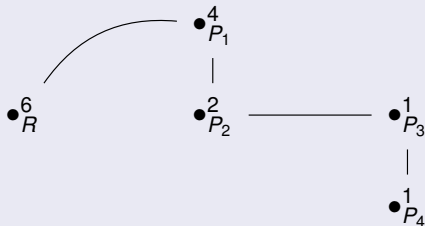
"Trudny diagram"

Dla dowolnego $n \geq 2$ i $j \geq 3$, jeden z diagramów realizujących $(n-2)j+1$ jest "trudnym diagramem"

$n = 9, j = 7$

$n = 9, j = 6$

Algorytm otrzymywania maksymalizującego diagramu

Algorytm konstruuje jedyny diagram maksymalizujący liczbę Milnora dla zadanych n, j .

- Jeśli $E = \emptyset$, to dodaj do niego korzeń o wadze j .
- Niech P będzie ostatnio dodanym wierzchołkiem w E . Jeśli
  - P jest korzeniem, to dodaj w E nowy wierzchołek S taki, że $\nu(S) = \min(j, n - j + 1)$ oraz $S \rightarrow P$.
  - P jest wierzchołkiem swobodnym takim, że $P \rightarrow P'$ i $\nu(P) = \nu(P')$, to dodaj nowy wierzchołek S taki, że $\nu(S) = s$, gdzie s jest maksymalną liczbą naturalną spełniającą warunki $s \leq \nu(P)$ i $\text{ord}_{\nu_0}(P) + 1 \geq \text{ord}_{\nu}(P) + s$ oraz $S \rightarrow P$. Gdy nie ma takiego s – koniec algorytmu.
  - P jest wierzchołkiem swobodnym takim, że $P \rightarrow P'$ i $\nu(P) < \nu(P')$, to dodaj nowy wierzchołek S taki, że $\nu(S) = s$, gdzie s jest maksymalną liczbą naturalną spełniającą warunki $s \leq \nu(P)$, $s + \nu(P) \leq \nu(P')$ i $\text{ord}_{\nu_0}(P) + \text{ord}_{\nu_0}(P') \geq \text{ord}_{\nu}(P) + \text{ord}_{\nu}(P') + s$ oraz $S \rightarrow P, P'$. Gdy nie ma takiego s – koniec algorytmu.

Algorytm otrzymywania maksymalizującego diagramu

- Niech P będzie ostatnio dodanym wierzchołkiem w E . Jeśli
  - P jest wierzchołkiem satelitarnym takim, że $P \rightarrow P', P''$ i $\nu(P'') > \sum_{T \rightarrow P''} \nu(T)$. Wtedy dodaj nowy wierzchołek S taki, że $\nu(S) = s$, gdzie s jest maksymalną liczbą naturalną spełniającą warunki $s \leq \nu(P)$, $s + \sum_{T \rightarrow P''} \nu(T) \leq \nu(P'')$ i $ord_{\nu_0}(P) + ord_{\nu_0}(P'') \geq ord_{\nu}(P) + ord_{\nu}(P'') + s$ oraz $S \rightarrow P, P''$. Gdy nie ma takiego s – przejdź do następnego kroku.
  - P jest wierzchołkiem satelitarnym takim, że $P \rightarrow P', P''$ i $\nu(P'') = \sum_{T \rightarrow P''} \nu(T)$. Wtedy dodaj nowy wierzchołek S taki, że $\nu(S) = s$, gdzie s jest maksymalną liczbą naturalną spełniającą warunki $s \leq \nu(P)$, $s + \nu(P) \leq \nu(P')$ i $ord_{\nu_0}(P) + ord_{\nu_0}(P') \geq ord_{\nu}(P) + ord_{\nu}(P') + s$ oraz $S \rightarrow P, P'$. Gdy nie ma takiego s – koniec algorytmu.

Empirycznie sprawdzone dla $n \leq 100$ i $j \leq n - 1$.

Otwarte problemy:

- 1 Charakteryzacja skoku 1 (kombinatoryczna).
- 2 Przypadek „trudnego diagramu”.
- 3 Poprawność algorytmu.

Dziękuję bardzo za uwagę!

M. Alberich-Carramiñana, J. Roé: *Enriques Diagrams and Adjacency of Planar Curve Singularities*, Canad. J. Math. Vol 57(1), 2005.

S. Brzostowski, T. Krasieński, J. Walewska: *Milnor numbers in deformations of homogeneous singularities* Bulletin des Sciences Mathématiques, (168), 2021.

E. Casas-Alvero: *Singularities of Plane Curve*, Cambridge University Press, 2000.

S. Gusein-Zade: *On singularities from which an A_1 can be split off.*, Funct. Anal. Appl., 1993.